

Anslutning av vatten och avlopp (VA) på landsbygden till kommunalt VA-nät

Introduktion

Detta är en vägledning för fastigheter på landsbygden som vill bli anslutna till kommunalt vatten- och/eller avloppsnät.

Generellt sett finns det tre alternativ för att lösa rening av avloppsvatten på landsbygden (och motsvarande för dricksvatten):

- 1) enskilt avlopp, dvs. en avloppsrening per fastighet
- 2) bilda en gemensamhetsanläggning där flera fastigheter går ihop om ett minireningsverk (en förening eller samfällighet)
- 3) kommunalt avlopp, i form av anslutning till kommunalt VA-nät eller bildande av nytt verksamhetsområde för VA

För alternativ 1 och 2, se Avloppsguiden www.avloppsguiden.se för information och råd. Det finns bra hjälpmedel för dessa vägval på hemsidan www.smaavlopp.se – Fakta – Planeringsverktyg. Där finns excelfilen VeVa, ”Verktyg för hållbarhetsbedömning av VA-system i omvandlingsområden”.

Alla tätorter ingår i verksamhetsområde för kommunalt VA, vilket innebär att kommunen ansvarar för utbyggnad och skötsel av VA-ledningar. Fastigheter på landsbygden kan bli anslutna till det kommunala VA-nätet efter att ha tecknat avtal med kommunen. Anslutningen görs vid tätortsgräns eller vid överföringsledning, och fastighetsägaren eller föreningen betalar själv för grävning av ledningar fram till tätortsgräns eller ledning. Fastighetsägaren/föreningen betalar VA-avgift till kommunen enligt ”Taxa för anslutning av vatten och avlopp utanför verksamhetsområde”.

Steg 1:

Ta kontakt med grannar och eventuella befintliga samfälligheter, om det finns intresse för att ordna en gemensam lösning för vatten och/eller avlopp. Finns det intresse – bilda en interimsstyrelse som kan utreda förutsättningarna för att gå ihop i en förening.

Samhällsbyggnadsförvaltningen VA-avdelningen

Steg 2:

Ta in konsult hjälp!

Arbetsuppgifter som konsulten kan bistå med:

- organisation och information till fastighetsägare och allmänhet, t.ex. genom att lägga upp en hemsida för projektet
- hjälpa styrelsen att värva fastigheter som kan ha nytta av att gå med i föreningen men visar svagt intresse
- ta kontakt med kommunens VA-avdelning för att få kartor över området och möjliga anslutningspunkter till kommunens VA-nät.
- hitta bästa sträckningen
- göra kostnadsberäkningar
- hjälpa styrelsen att ta kontakt med fastighetsägare som berörs av ledningsdragningen för att upprätta servitut
- ta kontakt med länsstyrelsen och leda samrådsprocessen
- ta kontakt med och söka godkännande från andra berörda som t.ex.:
 - Trafikverket – vid korsning av allmän väg
 - ägare till el- och telekablar och andra ledningar som man korsar
 - enskilda vägar – godkännande av respektive styrelse
 - dikningsföretag – godkännande av respektive styrelse.
- projektera ledningar och anläggningar (t.ex. pumpstationer eller tryckstegrings-, tryckreduceringsstationer)
- beräkna föreningens kapacitetsbehov, d.v.s. hur mycket dricksvatten man kommer behöva (liter per sekund) eller hur mycket avloppsvatten man kommer att släppa ut (liter per sekund), så att kommunen kan hänvisa till en eller flera anslutningspunkter med tillräcklig kapacitet för föreningens behov.
- förbereda upphandling av entreprenör som kan genomföra ledningsbygget

Förslag på konsulter finns på Avloppsguiden.

<http://bransch.avloppsguiden.se/me-diplomerade-entreprenörer.html>

Fundera över om det finns behov av bredband? Då är det ett bra tillfälle att samförlägga bredbandet med vatten och avlopp. Finns det EU-bidrag eller kommunala bidrag till bredband?

Steg 3:

Lämna begäran till Lantmäteriet om att bilda en samfällighet för vatten och/eller avlopp. Lantmäteriet kan även ombilda en befintlig samfällighetsförening till vatten- och avloppssamfällighet, samt genomför lantmäteriförrättning vid behov.

<http://www.lantmateriet.se> eller

http://www.lantmateriet.se/templates/LMV_Entrance.aspx?id=8613

Steg 4:

Gör servisanmälan till kommunen. Servisanmälan hämtas från kommunens hemsida: <http://www.falkoping.se/va> - Anslutning till kommunalt VA-nät.

När servisanmälan tagits emot, skickar kommunen en tidplan för anslutningen och ett avtalsförslag som samfälligheten får teckna med kommunen. I avtalet ingår bl.a. krav på återströmningsskydd, dvs. att samfälligheten ansvarar för att skydda dricksvatten i ledningsnätet från smitta och återströmning av förorenat vatten.

Steg 5:

Teckna avtal med en entreprenör. Påbörja byggnation av vatten- och/eller avloppsledningar.

Frågor och svar**1. Vad kostar det att ansluta sig till kommunalt vatten och avlopp?**

Svar: Kostnaden för anslutning till kommunalt vatten och avlopp baseras på VA-taxans anläggningsavgifter. Det finns en taxa som gäller innanför verksamhetsområde och en utanför verksamhetsområde. Båda taxorna finns tillgängliga på kommunens hemsida – länk:
<http://www.falkoping.se/kommunpolitik/kommunensorganisation/kommunensforfattningssamling.4.7865cfaf121d36819ec800010745.html>.

2. Vad är ett verksamhetsområde?

Verksamhetsområde är ett geografiskt område där det finns kommunalt vatten och/eller avlopp. Verksamhetsområdets gränser fastställs av kommunfullmäktige. Innanför verksamhetsområdet har kommunen skyldighet att försörja fastigheterna med vatten- och/eller avloppstjänster, och varje fastighet får en anslutningspunkt vid sin fastighetsgräns. Alla kommunens tätorter ingår i verksamhetsområden för dricksvatten, spillvatten och/eller dagvatten.

3. Vad är skillnaden mellan anslutning innanför och utanför verksamhetsområdet?

Om fastigheten ligger utanför verksamhetsområde, har kommunen ingen skyldighet att ordna kommunalt vatten och avlopp. Fastigheter som vill anslutas till kommunalt VA-nät får själva bygga ledningar fram till hänvisad anslutningspunkt. För fastigheter som ligger utanför verksamhetsområde finns möjlighet att anslutas till

kommunalt VA som en förening. Ju fler fastigheter som är med i VA-föreningen desto billigare blir det per fastighet.

4. Vad kostar vatten och avlopp?

Brukningsavgifter regleras i VA-taxan. För 2011 gäller följande kostnader:

Fast avgift per år och vattenmätare (för en villa): 1 886 kr
Rörlig avgift: 18,50 kr/m³, fördelat på 7,40 kr/m³ för enbart dricksvatten och 11,10 kr/m³ för enbart spillvatten.

5. Hur mäts förbrukat vatten?

Vattenförbrukningen mäts med hjälp av vattenmätare. För fastigheter med en privat ledning som är kortare än 50 m brukar vattenmätaren sättas i huset. För fastigheter med en privat ledning som är längre än 50 m och för fastigheter som ligger utanför verksamhetsområde brukar vattenmätaren installeras i en vattenmätarbrunn i anslutningspunkten.

6. Hur mäts förbrukat spillvatten?

För fastigheter som har både kommunalt vatten och avlopp debiteras mängden spillvatten enligt vattenförbrukningen, dvs. mängden spillvatten som kommer ut från huset antas vara samma som mängden dricksvatten som går in i huset. För fastigheter som är anslutna enbart till spillvattennätet installeras en vattenmätare i huset som mäter intaget av vatten från den egna brunnen, och därefter debiteras spillvattenmängden enligt den uppmätta vattenförbrukningen.

7. Vilka krav ställs vid anslutning av en gård med djur?

Det måste finnas återströmningsskydd, så att eventuell smitta inte kan ta sig in i dricksvattensystemet från djurgården. Det ska vara ett luftgap som skydd mellan vattensystem avsett för djur och vattenledningarna som är kopplade till kommunens vattenledningsnät.

8. Kan man få billigare vatten om man förbrukar mycket (t.ex. djurgård)

Nej, vattenpriset är det som är angivet i VA-taxan. En fastighet som ansluts till både vatten och avlopp, och vill ha kommunalt vatten till djurstallar, kan installera en vattenmätare mellan bostadshus och stallar så att vattenförbrukningen i stallet enbart debiteras för vatten (och inte avlopp).

9. Hur gör jag som vill anslutas till en befintlig vattenförening?

Ta kontakt med föreningen/samfälligheten och fråga om det är möjligt att bli medlem i föreningen. Då du blir medlem betalar du en inträdesavgift till föreningen, som i sin tur betalar anslutningsavgift till kommunen.

10. Kan man fortsätta använda vatten från sin egen brunn?

Det egna vattnet får inte kopplas ihop med det kommunala vattennätet. Däremot kan man fortsätta att använda det egna vattnet via ett separat system för t.ex. bevattning i trädgården.

Exempel på kostnader för anslutningsavgift för en förening på 100 fastigheter:

Beräkningsexempel enligt VA-taxa år 2013:

Anslutning till vattennät:

Fastighet nr 1. betalar 38 935 kr inkl. moms.

Fastighet nr. 2-100 betalar 5 650 kr.

En vattenmätarbrunn kostar från 16 250 kr inkl. moms. En större förening behöver en större vattenmätarbrunn.

Totalt: $(38\,935 + 99 \times 5\,650)$ kr/100 fastigheter = 5 983 kr/ fastighet i anslutningsavgift för dricksvatten. Plus kostnaden för vattenmätarbrunnen fördelat på 100 fastigheter.

Anslutning till vatten- och spillvattennät:

Fastighet nr 1. betalar 63 745 kr inkl. moms.

Fastighet nr. 2-100 betalar 15 067 kr.

En vattenmätarbrunn kostar från 16 250 kr inkl. moms. En större förening behöver en större vattenmätarbrunn.

Totalt: $(63\,745 + 99 \times 15\,067)$ kr/100 fastigheter = 15 554 kr/ fastighet i anslutningsavgift för vatten och avlopp. Plus kostnaden för vattenmätarbrunnen fördelat på 100 fastigheter.

LÄNKAR:

www.lantmateriet.se

www2.lansstyrelsen.se/vastragotaland/Sv/Pages/default.aspx

www.trafikverket.se

www.avloppsguiden.se

www.smaavlopp.se

www.jti.se JTI. 2006. Gemensamt avlopp – så kan det gå till. 2006.

Broschyr: <http://www.jti.se/uploads/jti/Gemensamt%20avlopp.pdf>